



فهرست خواستنی‌ها و پناه‌بردنی‌های اهل بیت علیهم‌السلام در دعا

با تکیه بر کتاب *عدّة الدّاعی*

سید محمّد کاظم میرحسینی^۱

چکیده

یکی از پرجمع‌ترین محورهای موجود در دعاهای مأثور، «درخواستِ حاجت» و «پناه‌بردن» است. آن‌چه مورد درخواست معصومان علیهم‌السلام قرار گرفته، ذیل علم، عصمت و امامت ایشان قرار داشته و از این رو، نشان‌دهنده راه کمال است. در برابر، چیزی که ایشان از آن به خداوند پناه برده‌اند، مانع وصول به کمال بوده و پناه‌گاه‌هایی که بدان‌ها پناه برده شده، قابلیت اعتماد و اتکا برای مصونیت از خطرات را دارد. شناخت این موضوعات، راه درست و نادرست را به رهجویان می‌نمایاند. ساختار فهرست‌گونه این نوشته دریافت معارف یادشده از دعاها را سرعت و آسانی می‌بخشد. تاکنون دیده نشده که با این نگاه و روش، دعاهای معصومان علیهم‌السلام تحلیل و ارائه شود. مقاله کنونی در بخش نخست «خواستنی‌ها» و در بخش دوم «پناه‌بردنی‌ها» را بر اساس دعاهای کتاب *عدّة الدّاعی* ابن فهد حلّی فهرست کرده است.

واژگان کلیدی

حاجت‌های معصومان علیهم‌السلام، استعاذه معصومان علیهم‌السلام، راه‌های کمال، موانع کمال، ابن فهد حلّی، فهرست‌نویسی دعا، معارف دعا

دانش پژوه آموزشی آران، بهار ۱۳۹۸

۱. دانش پژوه سطح سه حوزه علمیه قم. (Smk.mirhasani@gmail.com)

درآمد

کمال خواهی در نهاد انسان سرشته شده است. در این انگیزه فطری، مؤمنان به دلیل آموزه‌های دینی، فعال‌تر از دیگرانند. همواره این پرسش برای اهالی ایمان وجود دارد که راه رسیدن به کمال چیست؟ و در این راه چه خطرها و موانعی او را تهدید می‌کند؟ پاسخ روشن به این پرسش‌ها، مسیر ایمان را هموار کرده و دل مؤمن را آرام می‌سازد.

خداوند حکیم پاسخ این دو پرسش را با آیات قرآن کریم و سخنان فرستادگانی که از خطا معصوم بوده و به گنجینه‌های علمش متصلند داده است. بر پایه عقاید شیعه، اهل بیت علیهم‌السلام متصل به خزائن علم خداوند بوده و از هرگونه خطا و اشتباهی معصومند. آنها به آغاز و انجام امور انسان و چیزهایی که می‌تواند در خوش‌بختی یا بدبختی او نقش داشته باشد، با اذن الهی آگاهند. یک محور از احادیث معصومان علیهم‌السلام دعاهای ایشان است. نیازهایی که معصومان علیهم‌السلام از خدا درخواست کرده‌اند، حاجت‌های واقعی انسان بوده و زمینه خوش‌بختی او را فراهم می‌کند؛ از این رو «خواستنی» است. همچنین استعاده ایشان از برخی امور به خدای بلندمرتبه نشان از زمینه‌سازی آن امور برای بدبختی انسان است؛ از این رو «پناه‌بردی» است. با دقت در دعاهای معصومان علیهم‌السلام می‌توان پناه‌گاه‌های ایشان و روش پناه‌بردن را نیز به دست آورد که موضوع این نگاشته نیست.

در این نوشته موضوعات یادشده با شکل فهرستی از دعاهای موجود در کتاب *عده‌الداعی* گردآوری و ارائه شده است. این نگاشته افزون بر آن که در موضوع، محتوا و مبنای تحلیل خود نوآوری و نوپردازی داشته، روشی نوین را در ارائه محتوای دعاها در پیش گرفته که زودیاب و زودفهم است.

نتایج به دست آمده از این مقاله، هم می‌تواند مورد عمل مؤمنان قرار گرفته و محتوای دعاها و استعاده‌های ایشان را شکل دهد و هم مقدمه پژوهش‌های آینده باشد. به عنوان نمونه هر یک از دو محور یادشده بر پایه آمار تکرار در دعاها، قابل ارزیابی و تحلیل است. این نتایج، جایگاه حقیقی هر نیاز و مانع را نزد معصومان علیهم‌السلام به عنوان راهنمایان و مربیان اصلی انسان نشان داده و پردازی از جهان‌بینی توحیدی را به طالبان کمال ارائه می‌کند.

دامنه پژوهش کنونی، تنها کتاب *عده‌الداعی* ابن فهد حلی (م ۸۴۱ق) است. این کتاب از منابع مشهور داعی شیعه بوده و جزو کوچک‌ترین کتاب‌های حدیثی در این محور است. از این رو تنها بخش بسیار

کوچکی از دعاهای معصومان علیهم السلام را در بر دارد. در هر دو بخش از مقاله، ترتیب عناوین بر اساس ترتیب دعاهای موجود در این کتاب است؛ بنابراین اگر متنی تقطیع شده و به خاطر تقطیع، مبهم شده باشد، می‌توان بخش پیشین آن را در خانه بالاتر جدول یافت. در این فهرست عبارتهای تکرار شده در دعاها، تکرار نشده است. همچنین صفات الهی و دیگر عباراتی که پیش از طرح هر نیاز، مطرح شده، در این جا نمی‌آید. گزینش دعا، منحصر در متونی بوده که در آن به صورت صریح، چیزی از خدا درخواست شده و یا به طور روشن از چیزی به او پناه برده شده است. در آینده می‌توان، اموری را که به صورت تضمینی و یا التزامی درخواست شده و یا از آن به خداوند بلندمرتبه، استعاذه شده، بر این فهرست افزود.

الف) فهرست خواستنی‌ها

در این بخش عباراتی از دعا که در بر دارنده خواسته‌ای از خدا بوده، استخراج شده است. جایگاه این درخواست‌ها و تأثیری که بر رشد معنوی انسان دارند، برابر نیست. برخی از نیازها جنبه مقدمیت برای اهداف والاتر را دارند. بنابراین راه برای پژوهش‌های بیشتر در این موضوع، باز است.

ردیف	متن دعا	خواستنی‌ها	آدرس
۱	اللَّهُمَّ اغْنِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ	بی‌نیازی از حرام با بهره‌گیری از حلال	عده الذاعی ص ۶۱
۲	وَ بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ	بی‌نیازی از دیگران با بهره‌گیری از فضل خدا	ص ۶۱
۳	اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ	درود بر محمد و آل محمد <small>علیهم السلام</small>	ص ۶۲
۴	وَ اجْعَلْ لِي يَا رَبِّ رِزْقَكَ وَاسِعًا	وسعت روزی	ص ۶۲
۵	وَ مَطْلَبُهُ سَهْلًا	دست‌یافتن آسان به روزی	ص ۶۲
۶	وَ مَا أَخَذَهُ قَرِيبًا	نزدیکی مکان به دست آوردن روزی	ص ۶۲
۷	وَ لَا تُعِينِنِي بِطَلَبِ مَا لَمْ تُقَدِّرْ لِي فِيهِ رِزْقًا	بیهوده به رنج‌نیفتادن برای آنچه روزی نشده	ص ۶۲

ص ۶۲	جود و بخشش به بندگان	وَ جُدْ عَلَىٰ عَبْدِكَ	۸
ص ۶۲	حراست شدن با چشمانی که نمی‌خواهد	أَحْرُسِنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ	۹
ص ۶۲	حمایت شدن با تکیه‌گاهی که نمی‌شکند	وَ اَكْنُفْنِي بِرُكْنِكَ الَّذِي لَا يَرَامُ	۱۰
ص ۶۲	پرداخت دین	اقْضِ عَنِّي دَيْنِي يَا كَرِيمُ	۱۱
ص ۶۲	قرار گرفتن نور و بصر و فهم و علم در قلب	اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي فِي قَلْبِي نُورًا وَ بَصَرًا وَ فَهْمًا وَ عِلْمًا	۱۲
ص ۶۳	کفایت از شرّ دیگران	اِكْفِنِي شَرَّ فُلَانٍ بِمَا شِئْتَ	۱۳
ص ۱۸۲	رفتار آن گونه‌ای که خداوند شایسته انجام آن است	وَ افْعَلْ بِي وَ بِفُلَانٍ وَ فُلَانٍ مَا اَنْتَ اَهْلُهُ	۱۴
ص ۱۸۲	دوری از رفتاری که بندگان شایسته آن هستند	وَ لَا تَفْعَلْ بِنَا مَا نَحْنُ اَهْلُهُ	۱۵
ص ۲۶۹	پوشیدن لباس تقوا	اللَّهُمَّ اَلْسِنِي عَافِيَتَكَ	۱۶
ص ۲۶۹	در بر گرفته شدن با رحمت	وَ عَشِّنِي رَحْمَتَكَ	۱۷
ص ۲۶۹	بزرگ داشته شدن با کرامت	وَ جَلِّلْنِي كَرَامَتَكَ	۱۸
ص ۲۶۹	محافظت از شرّ جن و انس	وَ قِنِي شَرَّ خَلْقِكَ مِنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ	۱۹
ص ۲۷۲	برطرف شدن سختی	وَ اكْشِفْ ضُرِّي	۲۰
ص ۲۷۲	بردن سختی فرودآمده، بر مشرکان	وَ حَوِّلْهُ اِلَىٰ مَنْ يَدْعُو مَعَكَ اِلَهِهَا اٰخَرَ	۲۱
ص ۲۷۲	عافیت یافتن از بیماری	وَ اَنْ تُعَافِيَنِي مِنْ عِلَّتِي	۲۲
ص ۲۷۳	دادن خیر دنیا و آخرت آن چنان که سزاوار خداست	وَ اعْطِنِي مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْاٰخِرَةِ مَا اَنْتَ اَهْلُهُ	۲۳

ص ۲۷۳	دورکردن شر دنیا و آخرت آن چنان که سزاوار خداست	وَ اصْرِفْ عَنِّي مِنَ شَرِّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَا أَنْتَ أَهْلُهُ	۲۴
ص ۲۷۳	برطرف شدن فلان درد	وَ أَذْهِبْ عَنِّي هَذَا الْوَجَعَ	۲۵
ص ۲۷۳	برطرف شدن اندوه	اللَّهُمَّ فَرِّجْ عَنِّي كُرْبَتِي	۲۶
ص ۲۷۳	سرعت در عافیت	وَ عَجِّلْ عَافِيَتِي	۲۷
ص ۲۷۴	ترحم بر ضعف بندگان	إِرْحَمِ ضَعْفِي	۲۸
ص ۲۷۴	ترحم بر بی چارگی بندگان	وَ قَلِّلْ حِيلَتِي	۲۹
ص ۲۷۵	عافیت یافتن از درد	وَ أَعْفِنِي مِنْ وَجَعِي	۳۰
ص ۲۷۵	هدایت یافتن از جانب خداوند	اللَّهُمَّ اهْدِنِي مِنْ عِنْدِكَ	۳۱
ص ۲۷۵	جاری شدن فضل خداوند	وَ أَفِضْ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ	۳۲
ص ۲۷۵	گشودن شدن رحمت خداوند	وَ انْشُرْ عَلَيَّ مِنْ رَحْمَتِكَ	۳۳
ص ۲۷۵	نزول برکات خداوند	وَ أَنْزِلْ عَلَيَّ مِنْ بَرَكَاتِكَ	۳۴
ص ۲۷۵	آمرزش	وَ اغْفِرْ لِي	۳۵
ص ۲۷۵	مورد رحمت قرار گرفتن	وَ ارْحَمْنِي	۳۶
ص ۲۷۵	پاک شدن عمل	وَ زَكِّ عَمَلِي	۳۷
ص ۲۷۵	آسان شدن بازگشت به سوی خدا	وَ يَسِّرْ مُنْقَلَبِي	۳۸
ص ۲۷۵	هدایت قلب	وَ اهْدِ قَلْبِي	۳۹
ص ۲۷۵	ایمنی از ترس	وَ آمِنِ خَوْفِي	۴۰
ص ۲۷۵	عافیت در طول عمر	وَ عَافِنِي فِي عُمُرِي كُلِّهِ	۴۱
ص ۲۷۵	استواری در اعتقادات	وَ ثَبِّتْ حُجَّتِي	۴۲
ص ۲۷۵	پاکیزه شدن از خطاها	وَ اغْسِلْ خَطَايَايَ	۴۳
ص ۲۷۵	سفید شدن چهره	وَ بَيِّضْ وَجْهِي	۴۴

ص ۲۷۵	حفظ دین	وَ اعصِمْنِي فِي دِينِي	۴۵
ص ۲۷۵	آسان شدن کارها	وَ سَهِّلْ مَطْلَبِي	۴۶
ص ۲۷۵	گرفتارنشدن انسان به واطه خودش	وَ لَا تَفْجَعْنِي بِنَفْسِي	۴۷
ص ۲۷۵	گرفتارنشدن بستگان انسان به واسطه او	وَ لَا تَفْجَعْ بِي حَمِيمِي	۴۸
ص ۲۷۵	دریافت گوشه‌چشمی از جانب خدا جهت برطرف شدن بلاهایی که از جانب او وارد شده	وَ هَبْ لِي يَا إِلَهِي لِحْظَةً مِنْ لِحْظَاتِكَ تَكْشِفُ بِهَا مَا بِهِ ابْتَلَيْتَنِي	۴۹
ص ۲۷۵	دریافت گوشه‌چشمی از خدا برای توفیق بر انجام بهترین عبادات	وَ تَرُدَّنِي بِهَا إِلَى أَحْسَنِ عِبَادَاتِكَ عِنْدِي	۵۰
ص ۲۷۵	تعجیل در رهایی از گرفتاری‌ها و قرارگرفتن این رهایی در قضا و قدر حتمی	فَلْيَكُنْ سَيِّدِي وَ مَوْلَايَ فِيمَا قَضَيْتَ وَ قَدَّرْتَ وَ حَتَمْتَ تَعْجِيلُ خَلَاصِي بِمَا أَنَا فِيهِ جَمِيعِهِ	۵۱
ص ۲۷۵	عافیت و قرارگرفتن آن در قضا و قدر حتمی	وَ الْعَافِيَةُ	۵۲
ص ۲۷۵	رفتار خدا با بندگان بر اساس حسن ظن و امیدشان به او	كُنْ يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ عِنْدَ حُسْنِ ظَنِّي بِكَ وَ رَجَائِي لَكَ	۵۳
ص ۲۷۵	ترخّم بر زاری بندگان	وَ اِرْحَمْ تَضَرُّعِي	۵۴
ص ۲۷۵	ترخّم بر زمین‌گیری بندگان	وَ اسْتِكَانَتِي	۵۵
ص ۲۷۵	ترخّم بر ناستواری بندگان	وَ ضَعْفَ رُكْنِي	۵۶
ص ۲۷۵	واقع‌شدن دعاکنندگان زیر منتّ خدا با ترخّم او بر ایشان	وَ اَمْنُنْ بِذَلِكَ عَلَيَّ وَ عَلَيَّ كُلِّ دَاعٍ دَعَاكَ	۵۷
ص ۲۷۶	روزی‌شدن عمل، بر اساس شناخت حقّ خدا	أَسْأَلُكَ ... أَنْ تَرْزُقَنِي الْعَمَلَ بِمَا عَلَّمْتَنِي مِنْ مَعْرِفَةِ حَقِّكَ	۵۸

ص ۲۷۶	گسترش روزی‌ای که از بندگان بازداشته شده	وَ أَنْ تَبْسُطَ عَلَيَّ مَا حَظَرْتَ مِنْ رِزْقِكَ	۵۹
ص ۲۷۸	کفایت شدن نسبت به امور مهم	إِكْفِنِي مَا أَهَمَّتَنِي	۶۰
ص ۲۷۸	یاری در برابر کافران	وَ انصُرْنِي عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ	۶۱
ص ۲۸۱	خیریت همه کارها	اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ أُمُورِي كُلِّهَا	۶۲
ص ۲۹۴	دفع بلا	اللَّهُمَّ ادْفَعْ عَنِّي الْبَلَاءَ	۶۳
ص ۲۹۸	ترخم با ترک همیشگی گناه	اللَّهُمَّ ارْحَمْنِي بِتَرْكِ مَعَاصِيكَ أَبَدًا مَا أَبْقَيْتَنِي	۶۴
ص ۲۹۸	ترخم برای به زحمت نیفتادن بیهوده	وَ ارْحَمْنِي مِنْ تَكْلُفٍ مَا لَا يَعْنِينِي	۶۵
ص ۲۹۸	روزی شدن خوش بینی در چیزهایی که خدا را از بندگانش خشنود می کند	وَ ارزُقْنِي حُسْنَ النَّظَرِ فِيهَا يُرْضِيكَ عَنِّي	۶۶
ص ۲۹۸	توفیق حفظ قلبی قرآن، همان گونه که خدا یاد داده	وَ أَلْزِمْ قَلْبِي حِفْظَ كِتَابِكَ كَمَا عَلَّمْتَنِي	۶۷
ص ۲۹۸	روزی شدن تلاوت قرآن، آن چنان که خدا را راضی کند	وَ ارزُقْنِي أَنْ أَتْلُوهُ عَلَى النَّحْوِ الَّذِي يُرْضِيكَ عَنِّي	۶۸
ص ۲۹۸	نورانی شدن دیده با قرآن	اللَّهُمَّ نَوِّرْ بِكِتَابِكَ بَصْرِي	۶۹
ص ۲۹۸	گشادگی سینه با قرآن	وَ اشْرَحْ بِهِ صَدْرِي	۷۰
ص ۲۹۸	گویایی زبان با قرآن	وَ أَطْلِقْ بِهِ لِسَانِي	۷۱
ص ۲۹۸	کارکرد بدن برای عمل به قرآن	وَ اسْتَعْمِلْ بِهِ بَدَنِي	۷۲
ص ۲۹۸	تواناشدن برای عمل به قرآن	وَ قَوِّنِي بِهِ عَلَى ذَلِكَ	۷۳
ص ۲۹۸	یاری برای عمل به قرآن	وَ اعْنِي عَلَيْهِ	۷۴

۳۳۷ ص	زشت نشدن چهره با آتش جهنم	أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ أَنْ لَا تُسَوِّهَ خَلْقِي بِالنَّارِ	۷۵
-------	---------------------------	---	----

این درخواست‌ها از زبان مبارک معصومان علیهم‌السلام صادر شده؛ کسانی که از هرگونه خطا و نسیان دورند و به همه نیازهای انسان در راه نزدیک‌شدن به خدا، آگاه. با مطالعه این فهرست می‌توان راه رشد را شناخت.

ب) فهرست پناه‌بردنی‌ها

در این بخش عباراتی که اهل بیت علیهم‌السلام با تلفظ آن از شرور و موانع به خدا پناه برده‌اند، استخراج شده است. پناه‌بردن، گاهی برای دفع موانع و آسیب‌های احتمالی است و گاهی برای رفع و دفع شر.

ردیف	متن استعاذه	پناه بردنی‌ها	آدرس
۱	أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ	از بین رفتن نعمت	ص ۲۶۷
۲	وَتَحْوِيلِ عَافِيَتِكَ	دگرگونی عافیت	ص ۲۶۷
۳	وَمِنْ فُجْأَةِ نِقْمَتِكَ	مصیبت ناگهانی	ص ۲۶۷
۴	وَمِنْ دَرَكِ الشَّقَاءِ	چشیدن گرفتاری‌های عقیدتی	ص ۲۶۷
۵	وَمِنْ سَوْءِ الْقَضَاءِ	سرنوشت بد	ص ۲۶۷
۶	وَمِنْ شَرِّ مَا سَبَقَ فِي الْكِتَابِ	هر بدی نوشته‌شده‌ای برای انسان	ص ۲۶۷
۷	أَمْسِيْ ظَلَمِيْ مُسْتَجِيرًا بِعَفْوِكَ	ستم خود	ص ۲۶۹
۸	أَمْسَتُ ذُنُوبِيْ مُسْتَجِيرَةً بِمَغْفِرَتِكَ	گناه	ص ۲۶۹
۹	أَمْسِيْ خَوْفِيْ مُسْتَجِيرًا بِأَمَانِكَ	ترس	ص ۲۶۹
۱۰	أَمْسِيْ ذُلِّيْ مُسْتَجِيرًا بِعِزِّكَ	خواری	ص ۲۶۹
۱۱	أَمْسِيْ فَقْرِيْ مُسْتَجِيرًا بِغِنَاكَ	فقر	ص ۲۶۹
۱۲	أَمْسِيْ وَجْهِي الْبَالِي الْفَانِي مُسْتَجِيرًا بِوَجْهِكَ الدَّائِمِ الْبَاقِي	صورت کهنه و از بین‌رونده	ص ۲۶۹

۲۶۹ ص	شَرَّ بالقوّه	أَعُوذُ بِوَجْهِ اللَّهِ الْكَرِيمِ مِنْ شَرِّ مَا ذَرَأَ	۱۳
۲۶۹ ص	شَرَّ بالفعل	وَوَبَّرَ	۱۴
۲۶۹ ص	شَرَّ هرچه زیر خاک است	وَمِنْ شَرِّ مَا تَحْتِ الثَّرَى	۱۵
۲۶۹ ص	شَرَّ هر چیز آشکار	وَمِنْ شَرِّ مَا ظَهَرَ	۱۶
۲۶۹ ص	شَرَّ هر چیز پنهان	وَمَا بَطَّنَ	۱۷
۲۶۹ ص	شَرَّ هر چیزی که فهمیدم و گفتم	وَمِنْ شَرِّ مَا وَصَفْتُ	۱۸
۲۶۹ ص	شَرَّ هر چیزی که نفهمیدم و نگفتم	وَمَا لَمْ أَصِفْ	۱۹
۲۷۱ ص	شَرَّ نفس خویش	اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي	۲۰
۲۶۹ ص	شَرَّ پایان بد هر کار	وَمِنْ شَرِّ قَضَاءِ السَّوِّءِ	۲۱
۲۶۹ ص	شَرَّ هر شرور	وَمِنْ شَرِّ كُلِّ ذِي شَرٍّ	۲۲
۲۶۹ ص	شَرَّ جن	وَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ	۲۳
۲۶۹ ص	شَرَّ انس	وَالْإِنْسِ	۲۴
۲۶۹ ص	شَرَّ هر جنبنده‌ای که اختیارش با خداست	وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَابَّةٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَّتِهَا	۲۵
۲۷۴ ص	شَرَّ هر محذور	أَعُوذُ بِعِزَّةِ اللَّهِ وَأَعُوذُ بِقُدْرَةِ اللَّهِ وَ أَعُوذُ بِرَحْمَةِ اللَّهِ وَأَعُوذُ بِجَلَالِ اللَّهِ وَأَعُوذُ بِعَظَمَةِ اللَّهِ وَأَعُوذُ بِجَمْعِ اللَّهِ وَأَعُوذُ بِرَسُولِ اللَّهِ وَأَعُوذُ بِأَسْمَاءِ اللَّهِ مِنْ شَرِّ مَا أَحْذَرُ	۲۶
۲۷۴ ص	شَرَّ هر آن چه از آن بیم وجود دارد	وَمِنْ شَرِّ مَا أَخَافُ عَلَى نَفْسِي	۲۷

۲۸	أَعُوذُ بِاللَّهِ ... مِنْ شَرِّ مَا رَأَيْتُ وَ مِنْ شَرِّ رُؤْيَايَ أَنْ تَصْرُنِي فِي دِينِي أَوْ دُنْيَايَ	شرّ آن‌چه در خواب دیده شده ص ۲۸۱
۲۹	وَ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ	شرّ شیطان رانده شده ص ۲۸۱
۳۰	أَسْأَلُكَ ... أَنْ تُجِيرَ عَبْدَكَ فُلَانًا مِنْ شَرِّ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ	شرّ آن‌چه از آسمان نازل می‌شود
۳۱	وَ مَا يَعْرِجُ فِيهَا	شرّ آن‌چه به آسمان بالا می‌رود ص ۲۸۰
۳۲	وَ مَا يُخْرِجُ مِنَ الْأَرْضِ	شرّ آن‌چه از زمین خارج می‌شود
۳۳	وَ مَا يَلْبِغُ فِيهَا	شرّ آن‌چه در زمین می‌رود
۳۴	أُعِيدُكُمْ ... مِنْ شَرِّ السَّامَةِ	شرّ هر چیز زهردار ص ۲۸۱
۳۵	وَ الْهَامَةِ	شرّ حیوانات سمّی
۳۶	وَ مِنْ شَرِّ عَيْنِ لَامَةٍ	شرّ چشم بد ص ۲۸۱
۳۷	وَ مِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ	شرّ حسود
۳۸	أَعُوذُ بِكَ مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا	خواری دنیا ص ۲۸۱
۳۹	وَ عَذَابِ الْآخِرَةِ	عذاب آخرت ص ۲۸۱
۴۰	أَعُوذُ بِمَا عَادَتْ بِهِ مَلَائِكَةُ اللَّهِ مِنْ شَرِّ هَذَا الْيَوْمِ الْجَدِيدِ	شرّ روز جدید ص ۲۸۲
۴۱	وَ مِنْ شَرِّ غَيْرِي	شرّ دیگران ص ۲۸۲
۴۲	وَ مِنْ شَرِّ مَنْ نَصَبَ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ	شرّ کسی که با دوستان خدا دشمنی ورزد ص ۲۸۲
۴۳	وَ مِنْ شَرِّ السَّبَاعِ	شرّ درندگان ص ۲۸۲
۴۴	وَ مِنْ شَرِّ رُكُوبِ الْمَحَارِمِ كُلِّهَا	شرّ رفتن به سراغ هر گناهی ص ۲۸۲
۴۵	وَ مِنْ كُلِّ سُوءٍ	هر بدی ص ۲۸۲

در این بخش، اموری که معصومان علیهم‌السلام از آن به خدا پناه برده و در کتاب عدّة الدّاعی آمده است، فهرست شد.

نتیجه

کاربرد متون دعایی، تنها درخواست حاجت از خداوند نیست. با تحلیل ادعیه می‌توان معارف فراوانی را به دست آورد و در زندگی به کار گرفت. در کتاب عدّة الدّاعی مجموعه ۷۵ عنوان درخواست صریح و ۴۵ عنوان استعاذه صریح از معصومان علیهم‌السلام نقل شده است. با بررسی این فهرست می‌توان راه و چاره زندگی را پیدا کرد و دریافت که چه چیزهایی ارزش خواستن دارد تا انسان آن را از خداوند درخواست کند و تلاش خود را برای به دست آوردنش به کار گیرد. همچنین می‌توان خطرات و موانع راه رشد را شناخت و از آن به خدا پناه برده و خود را بر مراقب آن واداشت.

پیشنهاد‌های پژوهشی

۱. موضوع‌شناسی نیازهای اهل بیت علیهم‌السلام در دعاها
۲. موضوع‌شناسی استعاذه‌های اهل بیت علیهم‌السلام
۳. فهرست کسان و چیزهای مورد دعا و استعاذه اهل بیت علیهم‌السلام
۴. فهرست صفات الهی هم‌نشین با حاجت‌ها و استعاذه‌های معصومان علیهم‌السلام

کتاب‌نامه

۱. عدّة الدّاعی و نجاح السّاعی، احمد بن محمد ابن فهد حلّی، قم، دار الکتب الاسلامی، اول، ۱۴۰۷ق.